

สัมมาทิฏฐิ หมวดของปัญญา

๑. ความรู้ความเข้าใจความจริงของธรรมชาติ รู้ธรรมดาและสิ่งทั้งหลาย เป็นไปตามเหตุปัจจัย

๒. ความรู้ให้เป็นประโยชน์ คือปฏิบัติให้สอดคล้องกับธรรมดาและกฎของธรรมชาติและกระบวนการของเหตุปัจจัย ให้เหตุปัจจัยทั้งหลาย ดำเนินไปตามทางที่ก่อให้เกิดผลดีเกิดขึ้น

๓. เมื่อทำความรู้อย่างถูกต้องในตัวเหตุปัจจัยแล้วก็ปล่อยให้เหตุปัจจัยเป็นไปตามกฎ จนก่อผลมันเองวางใจเป็นอิสระไม่ต้องไปถือนั่นว่าตัวตนเข้าไปผูกยึดติดผูกพัน

สัมมาทิฏฐิเป็นปูชนียวัตถุแห่งการตรัสรู้หรือริยสัจสี่ประการ ภาวนาที่มีสัมมาทิฏฐิย่อมเป็นอันหวังได้ จักรู้ชัดตามความเป็นจริงว่า นี่ทุกข์ นี่เหตุให้เกิดทุกข์ นี่ความดับทุกข์ นี่ปฏิบัติทำให้เข้าถึงความดับทุกข์

บรรดาองค์มรรคเหล่านั้น สัมมาทิฏฐิเป็นตัวนำ เมื่อมีสัมมาทิฏฐิจึงรู้จักมีจกาทิฏฐิ รู้จักสัมมาสังกัปปะ มีจกาสังกัปปะ

เมื่อมีสัมมาสังกัปปะแล้ว ก็จะเป็นปัจจัยเกื้อหนุน สัมมาวาจา เป็นปัจจัย แก่กันและกันเป็นไปตามลำดับ

สัมมาทิฏฐิต้องเข้าไปรู้จักกรรมดำ กรรมขาว และมรรคกรรม

บุญกิริยาวัตถุเป็นกรรมขาว จะตั้งอธยาศัยอย่างไรให้เป็นกรรมไม่ดำไม่ขาว

ทาน	คือการทำ
ศีล	คือการทำเจตนาศีลเป็นต้นให้เกิดขึ้น ทำกายกรรมวจีกรรม ให้ดำเนินไปเรียบร้อยดีงาม
ภavana	ทั้งสมถภavanaและวิปัสสนาภavana
อปจายนะ	การประพฤติอ่อนน้อมถ่อมตน
เวทย์วาจจะ	การประพฤติประโยชน์
ปัตติทาน	การให้ส่วนบุญ
ปัตตานุโมทนา	การอนุโมทนาส่วนบุญ
ธัมมัสสวนะ	การฟังพระธรรม
ธัมมเทสนา	การแสดงธรรม
ทิวรรุชุกรม	การทำความเห็นให้ตรง

เจตนาเป็นตัวกรรม	เจตนาที่เป็นไปกับโลภะ โทสะ โมหะ เป็นอกุศลกรรม เจตนาที่เป็นไปกับอโลภะ อโทสะ อโมหะ เป็นกุศลกรรม เจตนาที่เป็นไปกับรูปฌาน อรูปฌานเป็น มหัคคตกรรม เจตนาที่เป็นไปกับมัคคจิต เป็นมรรคกรรม
------------------	---

ส่วนใหญ่แล้วบุคคลเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ให้หมู่มิตรผู้ผูกพันรักใคร่กัน

การไม่รู้จักรกรรม
ไปผูกพันกันด้วย
อวิชา

ตัณหาที่หมู่มิตรทั้งหลายเคยสัมพันธ์ต่อกัน ไม่เคยจืดจางหายไป
เลยแม้แต่น้อย เมื่อสัมพันธ์กันใหม่จึงไปน้อมที่จะเกิดร่วมกันใหม่

- ดังนั้นการจะเข้าใจเรื่องกรรม การจะทำทิวฏฐุกรรม ทำให้ความเห็น
- ให้ตรงจึงต้องชัด ต้องเข้าใจอวิชา ตัณหา อุปาทาน สังขาร
- กรรม บรรณานาจะพันทุกซ์ต้องเจาะรายละเอียด

การถอนจิตออกจากใครสักคนยากมาก ไม่ว่าจะให้ตัณหาถอนตัว
ให้มานะ ทิวฏฐิถอนออกจากกระแสชีวิต ที่เราไปผูกจิตอาฆาตก็ดี
ที่ไปผูกจิตหลงรักด้วยตัณหา มานะ ทิวฏฐิก็ดี ต้องใช้กำลังของ
วิปัสสนาญาณ ต้องใช้สัมมาทิวฏฐิ ทำให้ความเห็นให้ตรง แล้ว
พัฒนาสัมมาทิวฏฐิ เข้าไปวิจัยตั้งข้อมูลมาวิจัยแยกแยะ

กรรมไม่เคยลิมชั้น ๕ เลย

กรรมสติ อานุภาพของกรรมสามารถผลิตวิบาก เข้าไปส่งเสริมและ
เบียดเบียนเมื่อได้โอกาสเสมอ

อวิชา คือ ความไม่รู้

สังขาร ประงแต่ง

ตัณหา ความอยาก

อุปาทาน ความยึดมั่นถือมั่น

เมื่อเจตจำนงได้ปักลงไปแล้ว แปลว่าประงแต่งแล้วเรียบร้อย

เราตั้งเจตนากรรมไว้มากมายเหลือเกิน

ภัยรอบด้าน

ตัวอย่างเช่นเวลาเรามองไปที่ต้นไม้เห็นดอกไม้งามแล้ว
ชอบใจ เพียงเท่านั้นแปลว่าเราตั้งจิตอธิษฐานไว้แล้ว
อวิชชา ตัณหา อุปาทาน สังขาร กรรม เกิดขึ้นแล้ว เราได้
ทำกรรมกับดอกไม้ดอกนั้นเรียบร้อยแล้ว กรรมที่ทำพร้อม
นำภุคีสุนธิให้เกิดในดอกไม้ดอกนั้น เช่นเป็นหนอน เป็นผึ้ง
แมลง จิ้งจก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน สัตว์นรกที่อยู่
บริเวณนั้น หรือเป็นรุกขเทวดาเป็นต้น
พร้อมที่จะเป็นสுகตินิมิต ทุกตินิมิตมากมายนัก
เราไม่เคยคิดเลยว่าสิ่งเหล่านี้มีโทษ เพราะเราไม่เคยเห็น
ทุกขสังขจะ

ไม่เห็นว่าจะกัษฐวิญญาณเป็นทุกขสังขจะ กัษฐอุปาสาทที่ไปกระทบ
สี่เป็นทุกขสังขจะ สัญญาที่เกิดร่วม เวทนาที่เกิดร่วม สังขาร
ธรรมที่เกิดร่วมเป็นทุกขสังขจะ รูปขันธ์เป็นทุกขสังขจะ เราไม่รู้
กระบวนการของขันธ์ ๕ ที่กำลังเพ่งมองด้วยตัณหา ว่านั่น
คือชาติทุกข์ ชราทุกข์ พยาธิทุกข์ มรณทุกข์หยั่งลง
เรียบร้อยแล้ว มีความทุกข์เป็นไปในเบื้องหน้าแล้ว

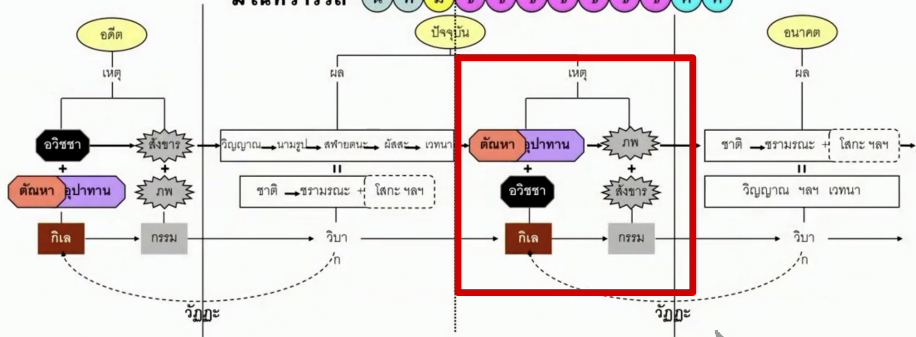
ตั้งใจตัด ทำลาย
สังสารวัฏ

ทำลายตัณหา อวิชชา อุปาทาน
คือการเจริญสติ เจริญความเพียร
ศรัทธา วิริยะ สติ ขันติ ปัญญา ชำระพฤติกรรมเหล่านี้เรียกว่าศีล
ชำระกระบวนการความคิดให้เป็นมโนสุจริตด้วย ให้เป็นกุศลกรรมบท
เห็นว่าไม่ใช่สัตว์บุคคลจึงจะเป็นสัมมาทิฐิ

ปฏิจสมุปบาท - สมุทยวาร

ความเป็นเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดทุกข์ในมนุษย์

มโนทวารวิถี (น ท ม ช ช ช ช ช ช ช ช ช ต)

เจตนาในปัจจุบัน มีเจตนาผูกพันมาจากอดีตที่มีอสังขารสังขมา เช่นอยากเป็นหมอ เป็นครู เป็นเกษตรกร แต่มีเบื้องหลังคืออวิชชา ความไม่รู้ ตัณหา อุปาทาน

เราได้ชั้น ๕ ที่เป็นมนุษย์ในปัจจุบันมา
เราก็มำตั้งอสังขารอีก ตั้งอวิชชา ตัณหา อุปาทาน สังขาร กรรม ในทุกการกระทำโดยส่วนใหญ่ เราก็มำทำกรรมกันอีก

คำถาม เคยได้ยินมาว่าฆ่าสัตว์ใดก็ต้องไปเกิดเป็นสัตว์นั้น ควรจะอย่างไร

ความเห็นนี้ ที่เป็นที่มิไม่เป็นก็มี

เมื่อเราไปทำชีวิตสัตว์ให้ตกลงไปแล้ว นิमितหมายปรากฏต่อเราชัด หากจิตของเราไปผูกไว้ในเรื่องนั้น เวลาใกล้ตายนิमितหมายมาปรากฏ โอกาสไปเกิดเป็นสัตว์นั้นก็มิสูง

แต่บางครั้งเราไม่ได้ไปมีนิमितหมายนั้นเป็นอารมณ์ เพราะเราทำกรรมมากมายเต็มไปหมด บางครั้งเป็นกุศล บางครั้งเป็นอกุศลสลับคละเคล้ากันไป เวลาใกล้ตายเมื่อได้มาเกิดเป็นมนุษย์แปลว่าบาปกรรมนั้นไม่ได้ให้ผล ในปฏิสนธิกาล แต่มีโอกาสมาให้ผลในปวัตติกาลเช่นเกิดในอัฐภาพ ใดก็อายุสั้น เป็นมนุษย์อายุสั้นหรือเทวดาอายุสั้น เป็นต้น

เราจะทำอย่างไรเมื่อเราทำสิ่งนั้นไปแล้ว

เมื่อเราคิดถึงเรื่องนั้นเมื่อไหร่ก็ให้ตั้งใจสมาทานว่าเราจะไม่ให้บาปเก่าทุจริตเก่าเกิดขึ้น ในกระแสชีวิตนี้อีก ให้ชื่นใจว่าเราได้ละบาปเหล่านั้น ออกจากบาปเหล่านั้นแล้ว และจะพัฒนาตนเองให้ยิ่งๆขึ้นไป จากทานสู่ศีล จากศีลสู่ภาวนา ถอนตนออกมาได้ มีสติแข็งแรงตั้งมั่น มีความอดทนกล้าหาญที่จะออกจากบาป มีปัญญาชำระบาป ชื่นใจว่าเราไม่ไปเกลือกกลั้วอีก

ให้ทำเดี๋ยวนี้เลย ให้ตั้งใจทันทีเลย

พระโพธิสัตว์ตอนที่เป็นสุเมธดาบสจะบรรลุวันนั้นก็ได้ แต่ท่านต้องการบำเพ็ญบารมี เป็นความต้องการให้สังสารวัฏยืดเยื้อยาวนาน ความต้องการนั้นมีอวิชชาเป็นปัจจัยหรือไม่

แม้เป็นพระโพธิสัตว์ก็ยังมีอวิชชาอยู่เบื้องหลังการนำเกิดก็มี บางครั้งบางชาติไปเกิดเป็นเปรตก็มี เป็นพญานาคก็มี และชาติที่เป็นพญานาคก็สำคัญว่าการไปเกิดเป็นพญานาค เป็นเรื่องที่ดี

แสดงให้เห็นว่าแม้เป็นพระโพธิสัตว์แล้ว ถ้าขณะใดความเข้าใจไม่รอบ ก็ยังอวิชชา ตัณหา อุปาทานอยู่เบื้องหลัง ในการนำเกิด ตราบใดถ้าเป็นการเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏแล้ว ถึงแม้เป็นพระโพธิสัตว์ บางอรรถภาพ หรือบางขณะของช่วงชีวิต อวิชชา ตัณหาก็คอดไม่ได้ที่จะมีบทบาทในการเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการเจริญกุศล

การบำเพ็ญบารมีจึงต้องขุ่ขยาก ต้องฝึกสติสัมปชัญญะ ความเพียรที่สร้างสรรค์ ระวังระวังอย่างสูง อวิชชา ตัณหา อุปาทานไม่เคยปราณีสัตว์ เมื่อได้เหตุปัจจัยเมื่อใดก็เข้ามาจัดการทันที เราก็จะเห็นความผิดพลาดและความถูกต้องของพระโพธิสัตว์ในบางอรรถภาพที่เราศึกษาเรียนรู้ แม้เป็นพระโพธิสัตว์ก็ไม่ปลอดภัยเสมอไป

อธิษฐานธรรม

ธรรมที่ควรตั้งไว้ในใจของพระโพธิสัตว์

จะพัฒนาปัญญาให้เกิดขึ้น ให้ต่อเนื่องยิ่งๆขึ้นไป
จะพัฒนาสติให้เกิดขึ้น ให้ต่อเนื่อง แล้วทำสติให้มีกำลังยิ่งๆขึ้นไป
พัฒนา ความเพียร สัจจะ เป็นต้น ให้เกิดขึ้นต่อเนื่อง เข้มขันยิ่งๆ
ขึ้นไป

อธิษฐานธรรม เหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นเตือนคุณธรรมเหล่านั้น ให้มี
พลัง ทั้งปัญญาวิชฌานัง สัจจวิชฌานัง จาคาวิชฌานัง อุปสมมาธิ
ฐานัง ต้องแข็งแรงทุกอรรถภาพที่เกิด

เวลาพลาดก็ไม่พลาดจนเลยเถิด ยังมีตัวเบรคไว้

ปัญญารวดเร็วเวลาจะพลาดก็กระตุกตัวเองได้ทันที

ปัญญาวิชฌาน

ฝึกให้ปัญญาเกิดขึ้นได้เร็วที่สุด

สัจจวิชฌาน

ตั้งสัจจะ จะรักษาสัจจะคือพูดจริง ทำจริง จริงใจ ในการเจริญกุศล

จาคาวิชฌาน

จะละกิเลสให้ต่อเนื่องไม่หยุด

อุปสมมาธิฐาน

ถ้าไม่บรรลुพระนิพพานจะไม่หยุด